

7/3149 GK 16

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2018-610.01-E.104/992/1784

Konu : Yazılı soru önergesi

30/06/2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 08/10/2018 tarihli ve 43452547-120.07-E. 360755 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3149 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2018-610.01-E.104/993/1785
Konu : Yazılı soru önergesi

30/06/2020

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3149 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri, idarî denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri, sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları, yine, 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri, uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

Öte yandan, tüm bu denetim mekanizmaları dışında insan haklarına yönelik şikâyetlerin üzerine kararlılıkla gitmek ve gereğini yapmak amacıyla 15 Temmuz sonrasındaki süreçte ceza infaz kurumlarında kötü muamele ve işkenceye dair medyada yer alan iddiaları takip etmek üzere Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü bünyesinde özel bir birim oluşturulmuştur. Söz konusu birim, medyada yer alan her türlü

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

haber ve yorumu titizlikle takip edip internet üzerinden vatandaşların şikâyetlerini almaktadır. Tüm iddialar bu birim tarafından ivedi bir şekilde incelenip sonucu da kamuoyuna açıklanmaktadır.

II- Uluslararası mevzuat ve standartlarda yer almakla birlikte, ayrıca 17/02/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve yürütmesi Sağlık Bakanlığı uhdesinde bulunan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğin "İzleme, Dezenfeksiyon ve Analiz Özellikleri" kenar başlıklı 10. maddesinin ekindeki, tüketime sunulan içme ve kullanma suları için asgari şartlara uygun izleme programlarında kıstas alınan Tablo B1'de, bir kişinin insani amaçlı tüketileceği su miktarının 200 litre/gün varsayılarak takibinin yapılmakta olduğu ifade edilmiş; Ülkemiz ceza infaz kurumlarında su tüketiminin bu standartların da üzerinde gerçekleştiği, düzenlemeye göre kullanılacak suyun 50 litresinin sıcak, 150 litresinin soğuk olmak üzere toplam 200 litre olarak belirlendiği hâlde, kurumlarımızda yapılan incelemelerde bu miktarın 350 ilâ 600 litre arasında olduğu belirlenmiştir.

Öte yandan, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Ceza İnfaz Alanındaki Tavsiye Kararlarında Yer Alan Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararına ek olarak yayınladığı kararın "Hijyen" başlığı altındaki 19. maddesinde belirtilen "Genel hijyenin sağlanması için her mahpusun, iklime uygun sıcaklıkta ve mümkünse her gün, değilse haftada en az 2 kez (veya gerekiyorsa daha sık olarak) banyo veya duş yapabilmesi için uygun tesisler sağlanmalıdır." hükmü gereğince, bu imkân ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutuklulara sağlanmaktadır.

III- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

IV- Bakanlığımıza kayıtlarının incelenmesinden;

Soru önergesinde bahsi geçen ve Sivas E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda gerçekleştiği iddia edilen olaylarla ilgili olarak 05/04/2019 tarihi itibarıyla Bakanlığımıza iletilen herhangi bir şikâyet dilekçesi bulunmadığı,

Anlaşılmıştır.

V- Sivas Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 29/03/2019 tarihli

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

cevapta;

A) Sivas E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda terör suçundan tutuklu bulunan kadın sayısının artması sebebiyle 2018 yılında 3 yeni oda açıldığı, her tutuklu ve hükümlünün ayrı yatağının olduğu, soru önergesinde bahsi geçen bir yatakta üç kişinin yattığı yönündeki iddianın gerçeği yansıtmadığı,

B) Kurumun su ihtiyacının büyük bölümünün Sivas Açık Ceza İnfaz Kurumunun arıtma tesisinden sağlandığı, Sivas Halk Sağlığı Laboratuvarı tarafından üç ayda bir su analizinin yapıldığı ve analiz raporu sonucuna göre herhangi bir kirliliğin söz konusu olmadığını tespit edildiği,

Hükümlü ve tutukluların ihtiyacını giderecek miktarda sabah ve akşam olmak üzere günde iki defa 55 ton sıcak su verildiği, Kurumda suların kasten kesilmesi ve sıcak suyun verilmemesi gibi bir uygulamanın söz konusu olmadığı,

C) Kurumda barındırılan hükümlü ve tutukluların mevzuat hükümleri uyarınca sağlık hakkında yararlandırıldığı, hasta tutuklu ve hükümlülerin aile hekimi tarafından muayene edildikten sonra ihtiyaç görülmesi halinde tarih sırasına ve hastalığın aciliyetine göre hastaneye sevklerinin yapıldığı, günlük 16 hükümlü veya tutuklunun hastaneye sevkinin sağlandığı, hasta hükümlü ve tutuklulara ilaçlarının verilmediği veya geç verildiği konusundaki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Ç) Hükümlü ve tutukluların şikâyet haklarının hiçbir engelleme olmaksızın kullanılarak taleplerinin infaz birimi tarafından ilgili yerlere iletildiği,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

